

**Pan
Zbigniew Tabor
Dyrektor
Zarządu Dróg Wojewódzkich
w Katowicach**

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Jakub Chęstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 ze zm.), oraz § 12 ust. 1 *Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego* stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r., pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego przeprowadzili kontrolę w kierowanej przez Pana jednostce. Działając na podstawie § 29 ust. 4 pkt 1 ww. *Regulaminu* przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli, ocenę skontrolowanej działalności oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, ul. Lechicka 24,
40-609 Katowice (dalej: *ZDW*).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Zbigniew Tabor – Dyrektor, powołany na stanowisko uchwałą nr 167/46/99 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 maja 1999 r. na czas nieokreślony od dnia 01.06.1999 r.

Numer kontroli:

AU-KN.1711.16.2022

Zakres i okres objęty kontrolą:

Wybrane zagadnienia z zakresu spraw organizacyjno-finansowych za lata 2020 – 2022.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli we współpracy z Departamentem Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Ilona Misiak – Główny specjalista Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, na podstawie upoważnienia nr 703/AU/2022 z dnia 22.12.2022 r. w dniach 3 - 11, 13 stycznia 2023 r. oraz 7 - 10, 13 - 17, 24 lutego 2023 r.,
- Jacek Kucia – Główny specjalista Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, na podstawie upoważnienia nr 703/AU/2022 z dnia 22.12.2022 r. w dniach 9 - 10 stycznia 2023 r., 17 lutego 2023 r.,
- Aleksander Lesik – Straszny inspektor Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, na podstawie upoważnienia nr 703/AU/2022 z dnia 22.12.2022 r. w dniach 3, 9, 11 - 13 stycznia 2023 r., oraz 15, 17 lutego 2023 r.,
- Ewa Zwolińska – Inspektor Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, na podstawie upoważnienia nr 703/AU/2022 z dnia 22.12.2022 r. w dniach 3 - 11, 13, 16 stycznia 2023 r. oraz 7 - 10, 13 - 17, 24 lutego 2023 r.

Czynności kontrolne w okresie ważności upoważnienia, tj. od dnia 22.12.2022 r. do 24.02.2023 r. były przeprowadzane również poza siedzibą ZDW, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej i dokumentów w formie elektronicznej, w oparciu o dokumentację źródłową kontrolowanych zagadnień.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 22.12.2022 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 24.02.2023 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli jednostki w dniu 03.01.2023 r. pod numerem 101.

(dowód: akta kontroli nr 1-11)

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Prawdliwość udzielania zamówień publicznych.

A. Opis stanu faktycznego:

1.1. Weryfikacji podlegała prawidłowość przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „*Świadczenie usługi ochrony osób i mienia: urządzeń, obiektów i wyposażenia nieruchomości w Katowicach przy ul. Lechickiej 24, będącej w trwałym zarządzie Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach*” (numer postępowania: WA/US/200923/1) z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania, tj. 20.10.2020 r. (t. jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.), dalej: *ustawa Pzp*, w zakresie:

- a) ustalania wartości szacunkowej zamówienia i terminu dokonania tego ustalenia,
- b) opisanie przedmiotu zamówienia,
- c) przeprowadzenia przez zamawiającego analizy zastosowania rażąco niskiej ceny,
- d) formułowania kryteriów oceny ofert w sposób gwarantujący wykonanie zamówienia zgodnie z ofertą,
- e) potwierdzenia spełnienia przez wykonawcę zamówienia warunków udziału w postępowaniu dotyczących wymaganej zdolności zawodowej.

Ad. a)

Przedmiotowe postępowanie prowadzone było na podstawie art. 138o *ustawy Pzp*. Wartość szacunkowa zamówienia ustalona została na kwotę 242.011,41 zł netto, co stanowiło równowartość 56.686,44 euro. Postępowanie dotyczące zamówienia na usługi społeczne przeprowadzone zostało

w oparciu o uproszczone procedury¹. W wyniku jego rozstrzygnięcia zamówienia udzielono firmie RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze. Umowa o udzielenie zamówienia publicznego nr WA/US/200923/1/1 zawarta została w dniu 09.12.2020 r. na kwotę 149.963,96 zł brutto (121.921,92 zł netto). Wartość umowy była zgodna ze złożoną ofertą.

Dokumentacja przedłożona do kontroli potwierdza prawidłowość działań podejmowanych przez ZDW w ww. zakresach objętych kontrolą.

Szacunkowa wartość zamówienia ustalona została z dochowaniem wymogów wynikających z art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 35 ust. 1 ustawy Pzp². Z „Kalkulacji kosztów wykonania usługi ochrony. Postępowanie nr WA/US/200923/1” wynika, że wyliczając szacunkową wartość zamówienia uwzględniono:

- minimalną liczbę etatów niezbędnych do realizacji zamówienia (4 etaty),
- minimalną stawkę godzinową obowiązującą w roku 2021, wynikającą z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1596) – 18,30 zł brutto,
- dodatek za pracę w godzinach nocnych,
- składki pracodawcy, tj. emerytalną: 9,76%, rentową: 6,50%, wypadkową: 0,93%, Fundusz Pracy: 2,45% i FGŚP: 0,10%,
- planowane świadczenie urlopowe (w skali 1 miesiąca) oraz planowane wynagrodzenie chorobowe za 10 dni,
- elementy pozapłacowe, np. ubiór, wyposażenie, szkolenia, kontrole, łączność itp.,
- planowany zysk wykonawcy zamówienia.

Z treści ww. dokumentu wynika, że szacunkową wartość zamówienia ustalono w dniu 16.09.2020 r., tj. z zachowaniem terminu wynikającego z art. 35 ust. 1 ustawy Pzp³.

Ad. b)

Sposób opisanie przedmiotu zamówienia – załącznik nr 1 do ogłoszenia o zamówieniu, nie narusza zasad ustanowionych w tym zakresie w art. 29 ust. 1-3 ustawy Pzp⁴. Zakres zadań zleczanych wykonawcy został opisany w sposób jednoznaczny, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględnia wszystkie wymagania ZDW mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Brak w nim odniesień do sztucznego zawężania konkurencji, poprzez wymagania faworyzujące konkretnego wykonawcę lub konkretny produkt czy usługę.

Jak wynika z treści załącznika nr 1 do ogłoszenia o zamówieniu, główny zakres zleczanej usługi ochrony osób i mienia obejmował:

¹ Art. 138o ustawy Pzp stanowił o uproszczonych zasadach przeprowadzania postępowania na usługi społeczne w przypadku, gdy wartość zamówienia nie przekraczała kwoty 750.000 euro (w przypadku zamówień innych niż zamówienia sektorowe lub zamówienia w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa). Zamawiający powinien prowadzić takie postępowanie w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminacyjny. Zamieszcza jedynie ogłoszenie o zamówieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma – na stronie internetowej zamawiającego, które zawiera informacje niezbędne do udzielenia zamówienia, tj. termin składania ofert, opis przedmiotu zamówienia oraz kryteria oceny ofert. Po udzieleniu zamówienia bądź jego nieudzieleniu zamieszcza stosowne ogłoszenie w miejscu gdzie opublikował wcześniejsze ogłoszenie o zamówieniu.

² Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Pzp – „Podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Z kolei ust. 2 wskazuje, że zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zaniżyć wartości zamówienia lub wybierać sposobu obliczania wartości zamówienia”.

³ Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy Pzp – „Ustalenie wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi, oraz nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia są roboty budowlane.

⁴ Art. 29 ust. 1 ustawy Pzp wskazuje, że: „Przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty”. Z kolei art. 29 ust. 2 ww. ustawy zakazuje opisywania przedmiotu zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję. Zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy Pzp – „Przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważny”.

- obsługę przemysłowych bram garażowych z napędem obsługiwany zdalnie oraz ręcznie za pomocą panelu sterującego,
- fizyczne zabezpieczenie terenu i własności ZDW przed przedostaniem się na ten teren osób nieuprawnionych do wstępu i przebywania,
- w przypadku wystąpienia zjawisk zagrażających życiu ludzi i mienia, jak np. pożar, katastrofa budowlana, dewastacja itp. bezzwłoczne powiadomienie odpowiednich służb i kierownictwa ZDW,
- ustalanie uprawnień do wstępu i wjazdu środków transportowych,
- sprawdzanie zasadności przebywania na terenie nieruchomości pracowników ZDW i innych osób po godzinach pracy i w dni wolne,
- bezzwłoczne zawiadamianie ZDW o zdarzeniach przestępczych, wykroczeniach lub innych szkodach zaistniałych na terenie ZDW,
- sprawdzanie po godzinach urzędowania pracowników ZDW stanu zamknięcia okien, drzwi, otworów budowlanych oraz zamykanie bram wjazdowych na teren, sprawdzanie, czy nikt w obiekcie nie pozostał, sprawdzanie, czy nie pozostawiono włączonych urządzeń elektrycznych i otwartych kranów,
- obserwowanie terenu ZDW i terenów przylegających do posesji ZDW za pomocą systemu telewizji przemysłowej,
- patrolowanie i obchody terenów podlegających ochronie,
- w okresie jesienno-zimowym, wykonywanie czynności związanych z doraźnym odśnieżaniem schodów i chodników. Sprzęt do odśnieżania zapewnił ZDW (sól, łopaty, odśnieżarka spalinowa). Wykonawca nie był zobowiązany do wywożenia śniegu.

Ad. c)

W przedmiotowym postępowaniu złożono osiemnaście ofert. W odniesieniu do ceny zaoferowanej przez jedenastu wykonawców ZDW przeprowadził procedurę badania rażąco niskiej ceny na zasadach określonych w art. 90 ust. 1 ustawy Pzp⁵, wzywając ich do złożenia wyjaśnień, w tym dowodów, dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny.

Z zachowaniem wymaganego terminu wyjaśnienia złożyło dziewięciu wykonawców.

Fakt zaakceptowania przez ZDW wszystkich złożonych wyjaśnień wskazuje, iż zaoferowane ceny nie budziły jego wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów.

Zespół kontrolujący, weryfikując sposób kalkulacji cen poszczególnych wykonawców, poddał analizie porównawczej wyjaśnienia złożone przez ośmiu wykonawców, którzy złożyli oferty o nr: 1, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14. W przypadku oferty wykonawcy nr 10, złożone przez niego wyjaśnienia nie były przedmiotem ww. analizy ze względu na brak w przedstawionej kalkulacji części porównywanych danych.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia oferty podlegały ocenie w oparciu o dwa kryteria: cenę i doświadczenie personelu. Z tytułu drugiego kryterium wszyscy wykonawcy otrzymali maksymalną punktację (40 pkt). W tej sytuacji jedynym elementem różnicującym oferty była cena, za jaką wykonawcy gotowi byli wykonać zamówienie.

We wszystkich przypadkach przy ustalaniu ceny wykonawcy wzięli pod uwagę trzy grupy czynników:

- 1) wynagrodzenie**, które stanowiło w zależności od złożonej oferty **od 72% do 91% ceny całkowitej oferty**,
- 2) koszty dodatkowe**, stanowiące **od 2% do 12% ceny całkowitej oferty**⁶,
- 3) przewidywany zysk**, stanowiący **od 3% do 24% ceny całkowitej oferty**.

⁵ Art. 90 ust. 1 ustawy Pzp wskazuje, że jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu.

⁶ Np. koszty obsługi kadrowo-płacowej, obsługi księgowej, nadzór nad pracownikami, kontrole, wykonanie dokumentacji obiektowej, tj. książki służb, zakup umundurowania, ekwiwalent za pranie odzieży, środki łączności, koszty badań i szkoleń, koszty ubezpieczenia.

Wynagrodzenie było jedynym istotnym czynnikiem cenotwórczym. Każdy z wykonawców kalkulując ofertę cenową przyjął miesięczne koszty z tytułu wynagrodzenia zasadniczego na tym samym poziomie 2.800 zł brutto (poziom odpowiadający minimalnemu wynagrodzeniu obowiązującemu w 2021 r.). Koszty płacy powiększono o:

- finansowane przez pracodawcę obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe naliczone od tego wynagrodzenia,
- obowiązkowe składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- dodatek za pracę w godzinach nocnych,
- planowane świadczenia urlopowe i wynagrodzenie chorobowe pracowników.

W dwóch przypadkach wykonawcy doliczali także wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe lub przewidywane dodatki i premie dla pracowników. Koszty te miały jednak marginalny wpływ na wysokość ogólnych kosztów płacy (w przedziale od 1% do 9%).

Analiza złożonych wyjaśnień potwierdza, że **jedynym elementem konkurencyjnym, który realnie wpływał na wysokość oferowanej ceny była wysokość dofinansowania do wynagrodzeń pracowników**, jakie wykonawcy planowali otrzymać z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (dalej: *PFRON*) z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu zamówienia osób posiadających określony stopień niepełnosprawności. Kwota miesięcznego dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności pracownika, w tym posiadania przez niego schorzenia szczególnego, a także od wymiaru czasu pracy pracownika niepełnosprawnego⁷.

Wszyscy wykonawcy, objęci procedurą badania rażąco niskiej ceny, wskazali na fakt korzystania z dofinansowania do wynagrodzeń pracowniczych ze środków *PFRON*.

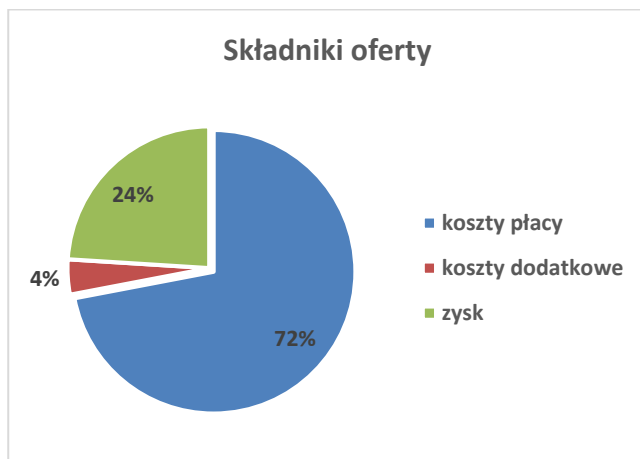
Kwota przyznanego dofinansowania znacząco zmniejszała koszty płacy ponoszone przez pracodawcę. W przypadku oferty uznanej za najkorzystniejszą, gdzie wykonawca do realizacji zamówienia planował zatrudnić pięciu pracowników posiadających umiarkowany stopień niepełnosprawności ze schorzeniami szczególnymi (5 etatów), kwota dofinansowania wyniosła 126.000 zł. Kalkulowane dofinansowanie wynagrodzeń ostatecznie zmniejszyło cenę oferty o blisko 51% w porównaniu do ceny uwzględniającej koszty płacy ponoszone w pełni przez pracodawcę. W odniesieniu do drugiej w kolejności ocenionej oferty, złożonej przez wykonawcę planującego zatrudnić pracowników posiadających umiarkowany stopień niepełnosprawności (4,3 etatu), wśród których jedynie na trzech etatach zatrudnieni byliby pracownicy posiadający schorzenia szczególne, kwota planowanego dofinansowania *PFRON* wynosiła 108.720 zł. Zmniejszenie poziomu ponoszonych kosztów płacy wpłynęło w tym przypadku na obniżenie całkowitej ceny oferty o ok. 45%.

Wpływ dofinansowania ze środków *PFRON* na cenę oferty uznanej za najkorzystniejszą, złożoną przez RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze, obrazują poniższe wykresy.

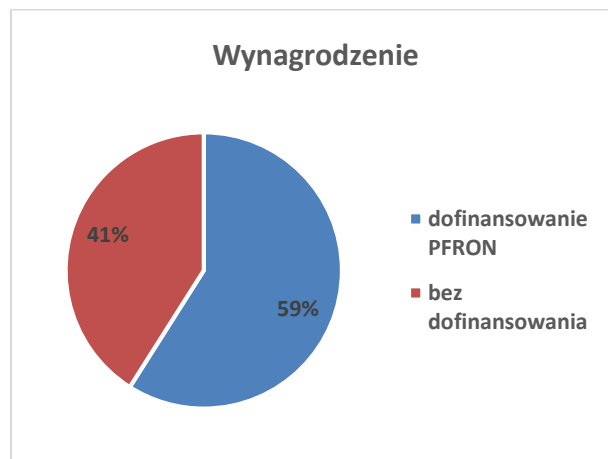
⁷ Zgodnie z obowiązującym w 2021 r. brzmieniu art. 26a ust. 1 i 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.) kwota miesięcznego dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności pracownika:

- **1.950 zł** – przysługuje pracodawcy w związku z zatrudnieniem pracownika o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - **1.200 zł** – przysługuje pracodawcy w związku z zatrudnieniem pracownika o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - **450 zł** – przysługuje pracodawcy w związku z zatrudnieniem pracownika z lekkim stopniem niepełnosprawności.
- Kwoty, o których mowa powyżej, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, którym orzeczono chorobę psychiczną (02-P), upośledzenie umysłowe (01-U), całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C) lub epilepsję (06-E) oraz niewidomych w stopniu znacznym i umiarkowanym (04-O), zwiększa się o:
- **1.200 zł** w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi **3.150 zł**),
 - **900 zł** w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi **2.100 zł**),
 - **600 zł** w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności (w sumie kwota dofinansowania wynosi **1.050 zł**).

Stwierdzenie dotyczące schorzenia szczególnego musi wynikać z sentencji, symbolu przyczyny niepełnosprawności, wskazań lub uzasadnienia podanego na orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

wykres nr 1

wykres nr 2

ZDW w toku prowadzonego postępowania przeprowadził procedurę badania rażąco niskiej ceny w odniesieniu do ceny zaoferowanej przez RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze. W tym przypadku sposób kalkulacji kosztów płacy nie odbiegał w znaczącym stopniu od kalkulacji przedstawionych w tym względzie przez innych wykonawców. W złożonych wyjaśnieniach brakuje jedynie wyliczeń dotyczących planowanych kosztów ponoszonych przez pracodawcę z tytułu absencji chorobowych i urlopów. Wykonawca wyjaśnił jednak, że: „(...) planowane skierowanie do wykonania zamówienia 5 pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy (dla zamówienia konieczne jest zatrudnienie 4,36 etatu), pozwala uzyskać nadwyżkę do wykorzystania na zastępstwa urlopowe oraz ewentualne choroby”.

Zamawiający nie wyznaczył wzoru według którego mają zostać złożone wyjaśnienia na temat sposobu wyliczenia ceny, dlatego wykonawcy składali wyjaśnienia w dowolny sposób, np. podając cenę za etat, miesiąc lub godzinę, podając lub nie informację o liczbie etatów oraz ewentualnej liczbie pracowników posiadających stopnień niepełnosprawności. Tylko jeden wykonawca wykazał rejestrację pracodawcy w PFRON (rejestracja jest obowiązkowa w celu otrzymania pomocy). Podkreślenia wymaga fakt, iż ustawa Pzp nie nakłada na zamawiających obowiązku ujednoczenia sposobu składanych wyjaśnień. Dodatkowo ZDW w przeprowadzonym postępowaniu przyjął cenę ryczałtową, a nie godzinową. Istotą ceny ryczałtowej jest ustalenie jej z góry, bez przeprowadzenia szczegółowej analizy kosztów przedmiotu zamówienia, przy czym charakter okoliczności, z uwagi na które nie przewidziano rozmiaru lub kosztów prac, nie ma większego znaczenia.

ZDW przyjął złożone wyjaśnienia uznając, że zaproponowana cena i jej istotne części składowe nie są rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia. Jak wykazano w pkt II ppkt 1A Ad. b) niniejszego dokumentu, dotyczącego opisu przedmiotu zamówienia, zakres zleczanych zadań nie wymagał posiadania przez pracowników ochrony specjalistycznych kompetencji i umiejętności, które są niezbędne, gdy korzysta się np. z usług ochrony, których kluczowym elementem jest działalność patroli interwencyjnych⁸. Przedmiot zamówienia zlecanego przez ZDW, sprowadzający się głównie do monitorowania chronionego obiektu przez system telewizji przemysłowej, mógł być realizowany przez osoby ze schorzeniami szczególnymi. Podkreślenia wymaga fakt, że w przedmiotowym postępowaniu, poza RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze, oferty złożyło kilku innych wykonawców, wykazujących zatrudnienie podczas realizacji zamówienia osób niepełnosprawnych ze schorzeniami szczególnymi.

Oświadczenie Dyrektora ZDW, złożone Zespołowi kontrolującemu w dniu 16.02.2023 r., potwierdza również, że dotychczasowy sposób świadczenia usługi ochrony przez pracowników RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze, nie budzi zastrzeżeń (przedmiotowe oświadczenie włączono do akt kontroli).

⁸ Patrol interwencyjny składa się z pracowników, którzy są specjalnie przeszkoleni w zakresie posługiwania się bronią palną.

Z wyjaśnień złożonych przez ww. wykonawcę nie wynika, aby zaoferowana cena była nierealistyczna i niewiarygodna w porównaniu z cenami innych ofert, za którą wykonanie umowy byłoby dla wykonawcy nieopłacalne.

Podstawą uzasadniająca obniżenie ceny jest w tym przypadku maksymalna wysokość pomocy publicznej związanej z uzyskaniem dofinansowania ze środków PFRON wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, za pośrednictwem których ww. wykonawca planował realizację zamówienia. Każda próba ograniczenia dostępu do zamówienia podmiotów korzystających z dofinansowania PFRON i zatrudniających osoby niepełnosprawne, w tym ze schorzeniami szczególnymi, musiałaby być rozpatrywana w kategoriach naruszenia zasady równego traktowania wykonawców.

Ad. d)

Zgodnie z pkt 23 ogłoszenia o zamówieniu ZDW dokonywał wyboru oferty na podstawie dwóch kryteriów oceny ofert:

- ceny – waga 60%,
- doświadczenia personelu wykonawcy w pełnieniu usług związanych z ochroną osób i mienia – waga 40%.

Sposób oceny ofert został tak skonstruowany, aby zapewniał *obiektywną ocenę* złożonych ofert. Oba zastosowane kryteria odnoszą się do przedmiotu zamówienia, co odpowiada wymogom art. 91 ust. 2 ustawy Pzp⁹. Przyjęty sposób oceny ofert oparty został na wyliczeniach wzorów matematycznych przyporządkowanych każdemu z kryteriów.

Analiza treści oferty złożonej przez RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze **oraz dokumentów składanych na wezwanie ZDW w toku prowadzonego postępowania potwierdza spełnienie przez ww. wykonawcę wymagań określonych w ogłoszeniu o zamówieniu, w tym dotyczących zdolności zawodowej.**

Zgodnie z pkt 6 ogłoszenia o zamówieniu, ZDW wymagał od wykonawców dysponowania czterema osobami realizującymi zamówienie, którzy posiadają minimum roczne doświadczenie w pracy na stanowisku pracownika ochrony. Dokumenty przedłożone przez RAVEN J.M. Kruk Spółka Jawna z siedzibą w Zielonej Górze potwierdzają spełnienie tego warunku.

1.2. Weryfikacja sposobu planowania zamówień publicznych przez ZDW w roku 2021, ze szczególnym uwzględnieniem procesu agregacji zamówień tożsamy rodzajowo.

W okresie objętym kontrolą sposób planowania zamówień publicznych został uregulowany:

- zarządzeniem nr D/1321/4Z/20 Dyrektora ZDW z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia *Instrukcji dotyczącej postępowania w sprawie dokonywania wydatków ze środków publicznych dla których stosuje się ustawę – Prawo zamówień publicznych* (zarządzenie obowiązujące do dnia 14.02.2021 r.),
- zarządzeniem nr D/1321/7Z/21 Dyrektora ZDW z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia *Instrukcji dotyczącej postępowania w sprawie dokonywania wydatków ze środków publicznych dla których stosuje się ustawę – Prawo zamówień publicznych* (zmiany do zarządzenia wprowadzane aneksami: nr D/1321/7Z/21/1A/21 z dnia 11 czerwca 2021 r., nr D/1321/7Z/21/2A/21 z dnia 31 grudnia 2021 r., nr D/1321/7Z/21/3A/21 z dnia 1 lipca 2022 r. oraz nr D/1321/7Z/21/4A/21 z dnia 10 października 2022 r. Żadna ze zmian nie dotyczyła sporządzania planów postępowań o udzielenie zamówień).

⁹ Art. 91 ust. 2 ustawy Pzp - „Kryteriami oceny ofert są cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności:

- 1) jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne;
- 2) aspekty społeczne, w tym integracja zawodowa i społeczna osób, o których mowa w art. 22 ust. 2, dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników;
- 3) aspekty środowiskowe, w tym efektywność energetyczna przedmiotu zamówienia;
- 4) aspekty innowacyjne;
- 5) organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia;
- 6) serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji”.

Przyjęty w roku 2021 system planowania był zgodny z wymogami art. 23 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm.).

Przyjęte procedury przewidują aktualizowanie planu.

Jak wynika z dokumentacji przedłożonej do kontroli plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2021 podlegał bieżącej aktualizacji (16 wersji planu). Plan wraz z jego aktualizacjami zamieszczano w Biuletynie Zamówień Publicznych.

W celu oceny prawidłowości agregacji zamówień tożsamy rodzajowo weryfikacji poddano sposób ustalania procedury udzielania zamówień w odniesieniu do postępowań przeprowadzonych w roku 2021, których przedmiotem było bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich administrowanych przez ZDW:

- WK.2810.2-WD/PN/210505/1.2021,
- WK.2810.5-WD/PN/210621/1.2021,
- WK.2816.10-WD/TP/210518/1.2021,
- WK.2815.7-WD/W/210729/1.2021,
- WK.2815.3-WD/W/210218/1.2021,
- WK.2815.9-WD/W/210901/2.2021,
- WK.2815.11-WD/W/210901/3.2021,
- WK.2815.15-WD/W/211123/1.2021,
- WK.2815.14-WD/W/211028/1.2021,
- WK.2815.17-WD/W/211126/1.2021,
- WK.2815.10-WD/W/210901/1.2021.

Zgodnie z planem zamówień publicznych na rok 2021, kwota jaką ZDW zamierzał przeznaczyć na ww. zamówienia kształtowała się na poziomie 84.800.396,39 zł netto. Wszystkie zamówienia zakwalifikowane zostały jako roboty budowlane.

Szczegółowa analiza przedmiotu zamówienia realizowanego w ramach ww. postępowań potwierdziła, że zarówno zaplanowany, jak i zastosowany tryb udzielania tych zamówień dostosowany był do ich wartości.

(dowód: akta kontroli nr 12-18)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybień (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

2. Prawidłowość działań jednostki w zakresie ustalania i terminowego egzekwowania należności z tytułu kar umownych i odsetek.

Ocenie poddano działania ZDW zmierzające do uzyskania należności z tytułu kar umownych i odsetek wynikających z treści umów zawartych w wyniku postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz prawidłowość stosowania ulg w spłacie należności.

2.1 Prawidłowość realizacji umów zawartych w wyniku postępowań o udzielenie zamówień publicznych wraz z ewentualnym egzekwowaniem kar umownych i odsetek.

A. Opis stanu faktycznego:

Szczegółową kontrolą objęto:

- a) umowę nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r. zawartą w wyniku rozstrzygnięcia postępowania nr WA/US/200923/1 (opisanego w pkt II.1.A.1.1 niniejszego dokumentu),
- b) umowy: nr WD/PN/210505/1/4 z dnia 08.10.2021 r. oraz nr WD/PN/210621/1/1 z dnia 05.11.2021 r., zawarte w wyniku rozstrzygnięcia postępowań prowadzonych na podstawie przepisów dotyczących zamówień publicznych,

c) umowy: nr WD/PN/210505/1/1 z dnia 08.10.2021 r. oraz nr WDW/211126/1/3 z dnia 08.12.2021 r., w wyniku realizacji których naliczono kary umowne.

Ad. a)

Przedmiotem umowy nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r. było świadczenie usługi ochrony osób i mienia: urządzeń, obiektów i wyposażenia nieruchomości ZDW w okresie od 02.01.2021 r. do 02.01.2022 r.

W przedmiotowej umowie oraz „*Warunkach umownych*”, stanowiących integralną część umowy, wskazano postanowienia dotyczące praw i obowiązków obu stron w związku z jej realizacją, w tym mechanizmy weryfikacji prawidłowości jej wykonania. W umowie zabezpieczono interesy ZDW poprzez wprowadzenie w § 4 „*Warunków umownych*” możliwości żądania od wykonawcy zapłaty kar umownych. Postanowienia te przewidywały zabezpieczenie przed możliwym ryzykiem nienależytego wykonania przedmiotu umowy, jak i pozostałych jej warunków¹⁰.

W wyniku analizy sposobu wypełnienia poszczególnych obowiązków nałożonych na wykonawcę zamówienia Zespół kontrolujący ustalił, że w odniesieniu do dwóch wymogów ZDW nie przestrzegał zapisów umownych, a także nie dochował należytej staranności podczas weryfikacji spełnienia warunków zagrożonych możliwym naliczaniem kar umownych.

W § 7 ust. 2 „*Warunków umownych*” ZDW zobowiązał wykonawcę do przedłożenia w ciągu 3 dni kalendarzowych od dnia podpisania umowy wykazu osób, które będą realizować przedmiot umowy wraz z wypełnionym drukiem „*Potwierdzenie zawarcia umowy o pracę (...)*” na wzorze stanowiącym załącznik nr 1 do umowy i „*Warunków umownych*”. Dokument ten zawierał informację o rodzaju umowy i wykonywanej pracy, miejscu wykonywania pracy i terminie jej rozpoczęcia.

Wykonawca przedkładając w wymaganym terminie wykaz osób realizujących zadanie nie dostarczył dodatkowej informacji dotyczącej zatrudnienia na wymaganym druku, załączył natomiast kserokopie umów o pracę. W toku kontroli stwierdzono, że treść załączonych dokumentów zawierała informacje wymagane załącznikiem nr 1 do umowy i „*Warunków umownych*”, co w ocenie Zespołu kontrolującego uzasadniało decyzję ZDW o zaniechaniu naliczania kar umownych na podstawie § 4 „*Warunków umownych*”.

Ponadto, zgodnie z § 5 pkt III.1 i 5 umowy nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r., **ZDW wymagał posiadania przez wykonawcę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej umownej i deliktowej odnoszącej się wyłącznie do ww. umowy.** Jak wynika z treści § 5 pkt III.3 ww. umowy ZDW mógł zażądać udokumentowania tego ubezpieczenia.

Z dokumentacji przedłożonej do kontroli oraz wyjaśnień złożonych w tym zakresie przez Dyrektora ZDW z dnia 24.02.2023 r. wynika, że wykonawca samodzielnie przedłożył ogólną polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Dyrektor pismem z dnia 24.02.2023 r. wyjaśnił, że:

„W związku z przeprowadzaną kontrolą z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego informujemy że zamawiający nie wzywał Wykonawcy do przedłożenia polisy ubezpieczenia.

Wykonawca sam przedłożył polisę nr 1016156910 obejmującą okres ubezpieczenia od 02.01.2021 do 01.01.2022 r.”.

Z treści przedłożonej polisy wynika, że odnosiła się ona do wszystkich działalności prowadzonych przez wykonawcę. Obejmowała poza działalnością ochroniarską dodatkowo działalność usługową: sprzątnięcia i zagospodarowania terenów zieleni. Wykonawca nie przedłożył polisy OC dedykowanej wyłącznie umowie nr WA/US/200923/1/1 zawartej w dniu 09.12.2020 r.

Dodatkowo w piśmie nr WFK.1810.1.2022.BPRY 3373/23 z dnia 27.02.2023 r. Dyrektor ZDW wyjaśnił, że: *„Umowa na świadczenie usługi ochrony osób i mienia obejmująca okres od 02.01.2021 do 02.01.2022 została zawarta w dniu 09.12.2020 r. Przy podpisaniu umowy Wykonawca przedłożył*

¹⁰ W § 4 ust. 1 lit. a) – i) „*Warunków umownych*” do umowy nr WA/US/200923/1/1 zamawiający mógł naliczyć kary z tytułu: zwłoki w wykonaniu lub niewykonania przedmiotu umowy zgodnie z treścią oferty, niewykonania bądź odstąpienia od umowy, a także niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, powtórnej negatywnej oceny wykonania usług w danym miesiącu, niewykonania obowiązków przewidzianych w umowie, zwłoki w usunięciu wad lub naruszeniu obowiązków zatrudnienia pracowników na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę.

kopię polisy od odpowiedzialności cywilnej na kwotę 3 000 000,00 zł obowiązującą w dniu podpisania umowy.

W dniu 04.01.2021 r. Wykonawca złożył nową polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej na okres od 01.01.2021 do 01.01.2022 na kwotę 3 000 000,00 zł zawartą 23.11.2020 r. czyli przed podpisaniem umowy, które miało miejsce 09.12.2020 r.

W § 5 pkt III ust. 3 zawarto zapis „Zamawiający może żądać od Wykonawcy udokumentowania ubezpieczenia o którym mowa w ust. 1 oraz ust. 2.” Zamawiający nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia wskazanego wyżej z uwagi na to, że wykonawca złożył polisę od odpowiedzialności cywilnej na kwotę 3 000 000,00 zł, tj. dwunastokrotnie większą od wymagań Zamawiającego.

W § 5 pkt III ust. 4 zawarto zapis „Nie wykonanie przez Wykonawcę obowiązku, o którym mowa w punktach poprzedzających stanowi podstawę do odstąpienia od Umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia przez Zamawiającego z winy Wykonawcy.” Zapisy umowy oraz zapisy § 4 Warunków umownych nie przewidują kar umownych za nieprzedłożenie przez Wykonawcę, na żądanie Zamawiającego, udokumentowanego ubezpieczenia, a ustanawiają sankcję bardziej dotkliwą dla Wykonawcy, tj. odstąpienie od umowy.

Zgodnie z warunkami umowy par. 5 pkt III.3 Zamawiający **mógł żądać** od Wykonawcy udokumentowania ubezpieczenia odnoszącego się wyłącznie do przedmiotowej umowy, ale z tego prawa nie skorzystał. Wykonawca w roku poprzedzającym świadczył usługi ochrony osób i mienia dla Zamawiającego. Usługa prowadzona była bez uwag i zastrzeżeń.

Zamawiający nie potwierdził zgodności przedłożonej przez Wykonawcę ogólnej polisy ubezpieczeniowej z wymogami wynikającymi z par. 5 III.2 umowy WA/US /200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r. Zamawiający uznał przedłożoną polisę jako kontynuację ubezpieczenia złożonego przez Wykonawcę do prowadzonego postępowania.

Zamawiający nie naliczył kary umownej Wykonawcy ponieważ zgodnie z warunkami Umowy Wykonawca nie miał obowiązku przedłożenia polisy odnoszącej się wyłącznie do zawartej umowy bez uprzedniego wezwania ze strony Zamawiającego”.

Podkreślenia wymaga fakt, że żądanie polisy na etapie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ma inne przeznaczenie niż na etapie zawierania umowy. W pierwszym przypadku pozwala na potwierdzenie przez wykonawcę spełnienia warunku udziału w postępowaniu, odnoszącego się do sytuacji ekonomicznej lub finansowej. Z kolei podczas zawarcia umowy polisa potwierdza fakt posiadania wymaganego ubezpieczenia na czas realizacji zamówienia.

Zapisy umowy nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r. nie zobowiązywały wykonawcy do posiadania polisy ubezpieczenia OC w odniesieniu do całej jego działalności, a wyłącznie w odniesieniu do zawartej umowy na „świadczenie usługi ochrony osób i mienia: urzędów, obiektów i wyposażenia nieruchomości w Katowicach przy ul. Lechickiej 24, będącej w trwałym zarządzie Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach”.

Warunek umowy dotyczący posiadania określonego typu polisy miał znaczenie zarówno dla przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jak i realizacji zawartej umowy. Wpływał na wysokość ceny oferowanej przez wykonawców, którzy po udzieleniu im zamówienia byli zobowiązani do wykupienia dodatkowej polisy OC. ZDW nadał również istotne znaczenie dedykowanej polisie w samej umowie uznając jej brak za podstawę odstąpienia od umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia z winy wykonawcy (§ 5 III.4 umowy)¹¹.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej w trakcie kontroli Zespół kontrolujący ustalił, że ZDW nie zweryfikował spełnienia tego warunku, pomimo obwarowania obowiązku posiadania polisy dedykowanej konkretnej umowie możliwością odstąpienia od umowy oraz naliczenia w związku z tym kary w wysokości 20% wynagrodzenia ryczałtowego netto, zgodnie z § 5 III.3 umowy¹² oraz § 4 ust. 1 lit. i) „Warunków umownych”¹³.

¹¹ § 5 III.4 umowy: „Nie wykonanie przez Wykonawcę obowiązku, o którym mowa w punktach poprzedzających stanowi podstawę odstąpienia od Umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia przez Zamawiającego z winy Wykonawcy.”

¹² § 5 III.3 umowy: „Zamawiający może żądać od Wykonawcy udokumentowania ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 oraz ust. 2”.

¹³ § 4 ust. 1 lit. i) „Warunków umownych”: „Zamawiający może żądać od Wykonawcy zapłacenia kary umownej z tytułu: (...) odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego lub Wykonawcę z przyczyn zależnych od Wykonawcy – w wysokości 20 % wynagrodzenia ryczałtowego netto”.

Pomimo, że ZDW nie wezwał samodzielnie wykonawcy do przedłożenia umowy ubezpieczenia, przyjęcie polisy OC niezgodnej z wymaganiami umowy powinno skutkować podjęciem dalszych działań wyjaśniających. W zaistniałej sytuacji realizując prawidłowo obowiązek nadzoru nad przebiegiem umowy, ZDW powinien zażądać przedłożenia polisy zgodnej z umową.

Informację Dyrektora ZDW z dnia 24.02.2023 r. oraz pisemne wyjaśnienia z dnia 27.02.2023 r. włączono do akt kontroli.

Do pozostałych zapisów umowy, zastrzeżonych ewentualnymi karami, Zespół kontrolujący nie wniósł uwag. W całym okresie realizacji umowy nr WA/US/200923/1/1 nie naliczono kar umownych.

W umowie zawartej w dniu 22.12.2022 r. dotyczącej świadczenia usługi ochrony osób i mienia: urządzeń, obiektów i wyposażenia nieruchomości ZDW obowiązującej w roku 2023 odstąpiono od wymogu posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej umownej i deliktowej odnoszącej się wyłącznie do podpisanej umowy.

Ad. b)

Umowa nr WD/PN/210505/1/4 z dnia 08.10.2021 r. dotycząca bieżącego utrzymania dróg wojewódzkich polegającego na wykonaniu robót budowlanych, zimowego utrzymania oraz pielęgnacji i utrzymaniu zieleni w części: powiat będziński DW 910, DW 913.

W toku realizacji umowy, na dzień zakończenia czynności kontrolnych prowadzonych w siedzibie ZDW, tj. 24.02.2023 r., naliczono karę umowną wynikającą z § 9 ust. 1 lit. u) „Warunków umownych” za „nie utrzymanie standardów zimowego utrzymania w wyznaczonym czasie”.

Wykonawcy naliczono karę umowną w wysokości 3.406,77 zł, co opisano w pkt 2.1. Ad. c) niniejszego dokumentu.

Umowa nr WD/PN/210621/1/1 z dnia 05.11.2021 r. dotycząca bieżącego utrzymania dróg wojewódzkich polegającego na wykonaniu robót budowlanych, zimowego utrzymania oraz pielęgnacji i utrzymaniu zieleni w części: powiat lubliniecki DW 789, DW905, DW 906, DW 907, DW 908. W toku realizacji umowy, na dzień zakończenia czynności kontrolnych prowadzonych w siedzibie ZDW, tj. 24.02.2023 r., nie naliczono kary umownej.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej do kontroli, **Zespół kontrolujący nie wniósł uwag w zakresie naliczania kar umownych w ramach ww. umów.**

Ad. c)

Zweryfikowano egzekwowanie należności wynikających z naliczonych kar umownych. Badaniu poddano dokumentację dotyczącą naliczonych kar umownych wynikających z realizacji dwóch umów:

- nr WD/PN/210505/1/1 z dnia 08.10.2021 r. - Nota księgowa nr 0001/NK/ZDW/01/2022 z dnia 10.01.2022 r. na kwotę 3.406,77 zł, wystawiona w związku z naliczeniem wykonawcy kary wynikającej z § 9 ust. 1 lit. u) „Warunków umownych” za nie utrzymanie standardów zimowego utrzymania w wyznaczonym czasie. Termin płatności: 14 dni od otrzymania Noty księgowej, potwierdzenie odbioru pisma: 14.01.2022 r., data zapłaty: 31.01.2022 r. W związku z nieterminową zapłatą ZDW naliczył odsetki w wysokości 2,17 zł, które kontrahent uregulował w dniu 14.02.2022 r.,
- nr WD/W/211126/1/3 z dnia 08.12.2021 r. - Nota księgowa nr 0002/NK/ZDW/01/2022 z dnia 17.01.2022 r. na kwotę 3.828,87 zł, wystawiona w związku z naliczeniem wykonawcy kary wynikającej z § 9 ust. 1 lit. a) „Warunków umownych”, za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy, tj. wykonaniem prac zw. z bieżącym utrzymaniem drogi wojewódzkiej z opóźnieniem 9 dni. Termin płatności: 14 dni od otrzymania Noty księgowej, potwierdzenie odbioru pisma: 21.01.2022 r., data zapłaty: 08.02.2022 r.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej do kontroli, **Zespół kontrolujący nie wniósł uwag w zakresie egzekwowania kar umownych w ramach ww. umów.**

(dowód: akta kontroli nr 19-24)

B. Ustalone uchybienie (przyczyny, zakres, skutki):

Brak weryfikacji spełnienia wymagania przewidzianego w umowie nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r. w zakresie dysponowania przez wykonawcę zamówienia polisą OC, odnoszącą się wyłącznie do umowy o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usługi ochrony osób i mienia, zawartej w wyniku rozstrzygnięcia postępowania nr WA/US/200923/1. Jako dowód potwierdzenia wypełnienia warunku umownego posiadania polisy OC wykonawca przedstawił ogólną polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Pomimo powzięcia informacji przez ZDW o posiadaniu przez wykonawcę polisy innej niż wymagana zapisami umowy, nie zweryfikowano faktu dysponowania przez wykonawcę wymaganym ubezpieczeniem odnoszącym się wyłącznie do ww. umowy. Tym samym ZDW nie potwierdził, że wykonawca wypełnił wszystkie obowiązki nałożone na niego w zawartej umowie.

Przyczyna: brak starannego działania w zakresie potwierdzenia wypełnienia wszystkich obowiązków nałożonych na wykonawcę w zawartej umowie nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r.

Skutek: świadczenie usługi ochrony osób i mienia na podstawie umowy nr WA/US/200923/1/1 z dnia 09.12.2020 r. przez wykonawcę, wobec którego nie potwierdzono spełnienia wszystkich obowiązków nałożonych na niego w umowie. Wymóg posiadania dodatkowej polisy OC rzutował na sposób kalkulacji ceny oferty złożonej w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Jej ewentualny brak podważałby prawidłowość wyliczenia ceny zaoferowanej przez wykonawcę. Dodatkowo brak tej polisy rzutował na sposób rozliczenia realizowanej umowy, która zakładała w takiej sytuacji możliwość odstąpienia od umowy oraz naliczenia w związku z tym kary umownej.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości:

Pan Zbigniew Tabor – Dyrektor ZDW, który zgodnie z art. 53 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonego uchybienia.

2.2 Udzielanie ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny.

A. Opis stanu faktycznego:

W ZDW obowiązuje zarządzenie nr D/1321/33Z/17 Dyrektora z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Województwu Śląskiemu lub Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Katowicach. Zgodnie z pkt 1 ww. zarządzenia „*w sprawach dotyczących umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Województwu Śląskiemu lub Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Katowicach stosuje się zasady, sposób i tryb określone w uchwale nr V/44/4/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 października 2017 r. (...)*”.

Kontrolą objęto czynności ZDW zmierzające do wykonania zobowiązań wobec dłużników, którym udzielono umorzenia należności oraz prawidłowość procedury umorzenia tych należności. Na podstawie „*Sprawozdania z dokonanych umorzeń należności oraz udzielonych ulg za okres od początku roku do dnia 31.12.2020 r.*” (dalej: *Sprawozdanie*) stwierdzono, że ZDW w 2020 r. udzielił

ulgi w spłacie należności o charakterze cywilnoprawnym poprzez ich umorzenie wobec sześciu dłużników.

Szczegółową kontrolą objęto prawidłowość udzielenia ww. ulg wobec trzech dłużników, którym umorzono kwoty o najwyższej wartości (od 4.784,70 zł do 11.991,56 zł). Kwoty umorzeń wybrane do próby obarczone są ryzykiem naruszenia dyscypliny finansów publicznych w przypadku wystąpienia nieprawidłowości. Na podstawie dokumentacji dotyczącej udzielanych ulg stwierdzono, że w każdym ze skontrolowanych przypadków ZDW kierował do dłużników wezwania do zapłaty oraz przedsądowe wezwania do zapłaty. Następnie, zgodnie z zawartą umową na obsługę prawną ZDW, wybrana kancelaria prawna prowadziła dalsze czynności związane z pozasądową i sądową windykacją wierzytelności przysługujących ZDW od jego dłużników. Kancelaria ta, działając na podstawie szczególnego pełnomocnictwa Dyrektora ZDW, kierowała pozwami do sądu, a po otrzymaniu prawomocnego wyroku nakazującego dłużnikowi zapłatę, inicjowała postępowanie egzekucyjne, kierując sprawę do komornika sądowego celem dalszej windykacji należności.

W jednym przypadku dokonane umorzenie należności zostało uchylone i podlega dalszej egzekucji. W toku kontroli ustalono, że prowadząca windykację należności Kancelaria Radcy Prawnego ██████████ ██████████ przesała do ZDW za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 14.05.2020 r. postanowienie z dnia 24.04.2020 r. (sygn. akt Km 4332/16) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego z nieruchomości dłużnika. Następnie w piśmie z dnia 28.05.2020 r. skierowanym do Naczelnika Wydziału Prawnego ZDW, ww. kancelaria poinformowała, że postępowanie egzekucyjne zostało umorzone, gdyż nie ma możliwości dokonania egzekucji z majątku dłużnika wobec niesprzedania nieruchomości. Dodatkowo w piśmie wskazano, iż należność przysługująca wierzycielowi (ZDW) podlega umorzeniu w całości w oparciu o przepis art. 56 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym w dniu umorzenia, tj. 17.06.2020 r. (t. jedn. Dz. U z 2019 r. poz. 869 ze zm.), dalej: *uofp*.

Dyrektor ZDW pismem z dnia 17.06.2020 r. postanowił umorzyć należność mającą charakter cywilnoprawny, wynikającą z noty księgowej nr NK/003/2014 z dnia 22.04.2014 r. w kwocie 4.784,70 zł. Podstawą umorzenia był § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/44/4/2017 z dnia 16 października 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania ulg, w związku z art. 54 ust. 1 pkt 3 *uofp*. W treści pisma nie odniesiono się do kwestii ewentualnego umorzenia odsetek.

W ww. piśmie Dyrektor ZDW poinformował m.in., że: „(...) Wartość umarzanej należności głównej wynosi 4 784,70 zł (słownie: cztery tysiące siedemset osiemdziesiąt cztery złote 70/100), tym samym kwota umarzanej należności głównej nie przekracza wysokości 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia dla roku poprzedzającego umorzenie, tj.: 14 754,51 zł (słownie: czternaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt cztery złote 51/100)”.

W związku ze stwierdzoną sytuacją, Dyrektor ZDW złożył Zespołowi kontrolującemu wyjaśnienia (pismo nr WFK.1810.1.2022.BPRY 3373/23 z dnia 27.02.2023 r.), w których poinformował, że: „Dokumentem nr PK/0190/2020 z dnia 23.06.2020 wyksięgowano z ewidencji księgowej umorzoną kwotę 8.124,92 na podstawie umorzenia dokonanego zgodnie z dokumentacją Kancelarii Radcy Prawnego przekazanej przez Wydział Prawny ZDW. (...) Zgodnie z zapisami §4 ust. 2 ww. uchwały umorzenie w całości należności głównej pociąga za sobą umorzenie należności ubocznych. W związku z powyższym w naszym rozumieniu wykazanie kwoty należności głównej, której umorzenie powoduje umorzenie należności ubocznych nie wymaga wyodrębnienia tej kwoty w piśmie z dnia 17.06.2020 r.”.

Treść pisma do dłużnika z dnia 17.06.2020 r. jednoznacznie wskazuje na podjęcie przez Dyrektora ZDW decyzji o umorzeniu należności w kwocie 4.784,70 zł. W następstwie umorzenia wyksięgowano

z ewidencji księgowej umorzona należność główną w wysokości 4.784,70 zł oraz należności uboczne, obejmujące odsetki i inne opłaty, co dało łączną kwotę 8.124,92 zł. Umorzoną kwotę wyksięgowano na podstawie dokumentu polecenia księgowania nr PK/0190/2020 z dnia 23.06.2020 r. Kwota ww. umorzenia (w wysokości 4.784,70 zł) została również wykazana w *Sprawozdaniu*, które przekazano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach w dniu 11.01.2021 r.

W dniu 05.01.2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim dokonał wpłaty na rachunek bankowy ZDW środków w wysokości 33,34 zł. W toku wyjaśniania pochodzenia wpłaconych środków ZDW powziął informację, że postępowanie komornicze dotyczące egzekucji należności dotyczącej noty księgowej nr NK/003/2014 z dnia 22.04.2014 r. nie zostało umorzone w całości i toczy się dalej.

W konsekwencji powyższego Dyrektor ZDW skierował do osoby, której wcześniej umorzył należność, pismo z dnia 16.03.2021 r. nr WP.2046.30R-11.2011.SWÓJ.4229.21 informując, że w związku z prowadzonymi nadal czynnościami przez komornika sądowego oferta cofnięcia długu zawarta w piśmie z dnia 17.06.2020 r. jest już nieaktualna, a postępowanie egzekucyjne nie zostało umorzone. Z wydruków księgowych ZDW wynika, że po przekazaniu dłużnikowi korespondencji z dnia 16.03.2021 r. należność ponownie została zaksięgowana i widnieje w księgach rachunkowych ZDW.

Po anulowaniu „oferty cofnięcia długu” ZDW nie przekazał informacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego o zmianie kwot umorzeń wykazanych w *Sprawozdaniu*.

W piśmie nr WFK.1810.1.2022.BPRY 3373/23 z dnia 27.02.2023 r. Dyrektor ZDW wyjaśnił Zespołowi kontrolującemu, że:

„Podstawą sporządzenia pisma z dnia 16.03.2021 r. była informacja prawna z dnia 10.03.2021 r. przekazana przez wykonawcę tut. Zarządu (Kancelaria Adwokacka [REDAKTOWANE]). Informacja jw. została opracowana na potrzeby omawianej sprawy, a tym samym została wykorzystana w tej sprawie. Jednocześnie wyjaśniamy, iż ze względu na odmienny stan konkretnych spraw przekazanie oferty cofnięcia długu nie było zastosowane do innych dłużników. (...) Umorzenie w kwocie 4.784,70 zł zostało wykazane w Sprawozdaniu z dokonanych umorzeń należności oraz udzielonych ulg za okres od początku roku do dnia 31.12.2020 r. zgodnie z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych na dzień 31.12.2020 r. Ponadto Uchwała nr V/44/4/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16.10.2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg nie reguluje kwestii korekty sprawozdań”.

(dowód: akta kontroli nr 25-27)

B. Ustalone nieprawidłowości i uchybienie (przyczyny, zakres, skutki):

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Naruszeniu art. 56 ust. 1 pkt 3 *uofp* poprzez umorzenie należności pieniężnej mającej charakter cywilnoprawny, pomimo braku spełnienia ustawowej przesłanki do umorzenia.

Pismem z dnia 17.06.2020 r. (pismo nr WFK.3122.352.2020.KBRZ.8762.20) Dyrektor ZDW poinformował dłużnika o umorzeniu należności wynikającej z noty księgowej nr NK/003/2014 z dnia 22.04.2014 r. W piśmie tym wykazana została wartość umarzonej należności głównej w kwocie 4.784,70 zł. Dyrektor ZDW przywołał jako podstawę umorzenia art. 54 ust. 1 pkt 3 *uofp*. Przepis ten odnosi się jednak do głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych i jego zadań. W tym przypadku prawidłową podstawą prawną umorzenia powinien być art. 56 ust. 1 pkt 3 *uofp*. W piśmie informującym o umorzeniu wpisano: „powyższe jest zasadne wobec treści postanowienia

Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim z dnia 24 kwietnia 2020 r. umarzającego postępowanie egzekucyjne”.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 *uofp*, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg w spłacie należności. Na podstawie delegacji ustawowej Sejmik Województwa Śląskiego podjął uchwałę nr V/44/4/2017 z dnia 16 października 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania ulg (dalej: uchwała nr V/44/4/2017). W § 4 ust. 1 tej uchwały Sejmik postanowił, iż „Należności przysługujące Województwu Śląskiemu lub jego jednostkom podległym mogą być umarzone w całości z urzędu w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1870 z późn. zm.)”. Zgodnie z 56 ust. 1 pkt 3 *uofp* należności cywilnoprawne mogą być umarzone z urzędu, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne.

Postanowienie komornika sądowego, przytoczone jako podstawa umorzenia należności, odnosi się wyłącznie do umorzenia postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej egzekucji z nieruchomości. Przedmiotowe postanowienie ZDW otrzymało drogą elektroniczną w dniu 14.05.2020 r. Na podstawie tego postanowienia nie można było zatem stwierdzić, iż postępowanie egzekucyjne w całości jest nieskuteczne. W dokumentacji znajduje się również pismo obsługującej ZDW w tym czasie kancelarii radcy prawnego, z którego wynika, że przedmiotowa należność „(...) podlega umorzeniu w całości w oparciu o przepis art. 56 ust. 1 pkt 3 Ustawy o finansach publicznych”. Opinia przedstawiona w ww. piśmie prezentuje własny pogląd radcy prawnego, natomiast decyzja o umorzeniu należności, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały nr V/44/4/2017, jest wyłączną kompetencją dyrektora jednostki budżetowej Województwa Śląskiego.

Jak wynika z treści uchwały nr V/44/4/2017, w sytuacji wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ustawy o finansach publicznych należności przysługujące Województwu Śląskiemu mogą być umarzone w całości z urzędu, zaś formą dokonania tej czynności zgodnie z wolą organu stanowiącego wyrażoną w § 2 pkt 7 ww. uchwały jest pisemne jednostronne oświadczenie woli uprawnionego organu.

W świetle zgromadzonej dokumentacji należy stwierdzić, iż Dyrektor ZDW przed podjęciem decyzji o umorzeniu należności dysponował informacją o braku przesłanek do zastosowania art. 56 ust. 1 pkt 3 *uofp*. Pomimo tego, w dniu 17.06.2020 r. dokonał umorzenia należności, wynikającej z noty księgowej nr NK/003/2014 z dnia 22.04.2014 r. w formie jednostronnego oświadczenia woli. Treść pisma z dnia 17.06.2020 r. jest jednoznaczna i nie budzi wątpliwości, co do podjętego rozstrzygnięcia, tj. umorzenia całej należności głównej. Nie wynika z niego, aby Dyrektor ZDW przedstawił jedynie ofertę zwolnienia dłużnika z długu i oczekiwał, czy dłużnik zwolnienie przyjmie. Pismo to zostało dostarczone dłużnikowi w dniu 22.06.2020 r., który odebrał je osobiście.

- 2. Zastosowaniu nieumocowanej w uchwale nr V/44/4/2017 procedury związanej z wycofaniem jednostronnego oświadczenia woli Dyrektora ZDW o umorzeniu należności.** Po dokonaniu umorzenia należności pismem z dnia 17.06.2020 r., Dyrektor ZDW w kolejnym piśmie z dnia 16.03.2021 nr WP.2046.30R-11.2011.SWÓJ.4229.21 oświadczył, że „oferta cofnięcia długu zawarta w piśmie z dnia 17.06.2020 (WFK.3122.352.2020.KBRZ.8762.20), jest nieaktualna”. Z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora ZDW w dniu 27.02.2023 r. wynika, iż podstawą sporządzenia tego pisma była informacja prawna z dnia 10.03.2021 r. Z treści informacji prawnej wynika, iż „(...) Umorzenie zobowiązania [imię i nazwisko dłużnika] mogło zatem nastąpić jedynie poprzez zawarcie z nim umowy o zwolnienie z długu. Pismo ZDW z dnia 17.06.2020 znak WFK.3122.352.2020.KBRZ.876220 stanowiło zatem jedynie ofertę zawarcia umowy o zwolnienie z długu. Zwolnienie z długu wymaga zgody obydwu stron, wierzyciela

i dłużnika, patrz art. 508 k.c. zobowiązanie wygasa, gdy wierzyciel zwalnia dłużnika z długu, a dłużnik zwolnienie przyjmuje. Brak jest oświadczenia woli [imię i nazwisko dłużnika] w przedmiocie zawarcia umowy o zwolnienie z długu (...)”.

Jak wynika z opisu zawartego w pkt II.2.2.B.1 niniejszego dokumentu, **wobec braku odmiennych zapisów w uchwale nr V/44/4/2017, dotyczących dopuszczalnej formy rozstrzygnięcia w zakresie udzielanych ulg, w przypadku umorzeń udzielanych z urzędu, jedyną przewidzianą formą rozstrzygnięcia jest jednostronne oświadczenie woli uprawnionego organu. Podkreślenia wymaga fakt, iż w treści uchwały nr V/44/4/2017 Sejmik Województwa nie przewidział procedur opierających się na regulacjach wynikających z art. 58 ust. 1 pkt 3 i 3a uofp¹⁴ oraz art. 508 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny¹⁵.**

Zastosowana przez Dyrektora ZDW procedura związana z wymogiem przyjęcia przez dłużnika oferty zwolnienia z długu nie znajduje odniesienia w uchwale nr V/44/4/2017, regulującej umarzenie z urzędu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny.

Biorąc pod uwagę stan faktyczny i prawny sprawy należy uznać, że:

- 1) Dyrektor ZDW pismem z dnia 17.06.2020 r. dokonał skutecznego umorzenia należności cywilnoprawnej. Przyjęta forma umorzenia polegająca na wyrażeniu na piśmie jednostronnego oświadczenia woli przez Dyrektora ZDW, który ze względu na wartość umarzonej kwoty był uprawniony do samodzielnego udzielenia ulgi w spłacie, jest zgodna z wymogami określonymi w § 2 pkt 7 oraz § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały nr V/44/4/2017¹⁶. Wszelkie czynności podejmowane po dacie 17.06.2020 r., dotyczące umorzonej należności (np. pismo ZDW z dnia 16.03.2021 r. o cofnięciu oferty umorzenia, czy też ponowne ujęcie w księgach rachunkowych umorzonej uprzednio należności) nie wpływają na zmianę stanu prawnego, który ustanowiony został uprzednim jednostronnym oświadczeniem woli, jednocześnie
- 2) Dyrektor ZDW umarzając z urzędu należność bez potwierdzenia wystąpienia okoliczności, wymienionych w art. 56 ust. 1 uofp działał niezgodnie z przepisem § 4 ust. 1 uchwały nr V/44/4/2017.

Ponadto **stwierdzono uchybienie polegające na niepoinformowaniu dłużnika o całkowitej wysokości umarzonej należności.** W piśmie nr WFK.3122.352.2020.KBRZ.8762.20 z dnia 17.06.2020 r. Dyrektor ZDW wskazał wyłącznie kwotę umarzonej należności głównej stwierdzając: „Wartość umarzonej należności głównej wynosi 4.784,70 zł (słownie cztery tysiące siedemset osiemdziesiąt cztery złote 70/100), tym samym kwota umarzonej należności głównej nie przekracza wysokości 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia dla roku poprzedzającego umorzenie, tj.: 14.754,51 zł (słownie: czternaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt cztery złote 51/100)”.

W myśl § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały nr V/44/4/2017 dyrektorzy jednostek budżetowych Województwa Śląskiego są uprawnieni do udzielania ulg w zakresie należności przysługujących Województwu Śląskiemu, które zgodnie z § 2 pkt 4 ww. uchwały, obejmują należność główną wraz z należnościami ubocznymi¹⁷.

Faktycznie umorzeniu podlegała więc kwota 8.124,92 zł, która była wyższa od wykazanej w piśmie do dłużnika (tj. 4.784,70 zł). Jak wynika z § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały nr V/44/4/2017 dyrektorzy jednostek

¹⁴ Art. 58 ust.1 pkt 3 uofp mówi o tym że w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, umorzenie należności następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli. Z kolei pkt 3a mówi o tym iż w przypadku, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3, umorzenie należności może nastąpić w formie jednostronnego oświadczenia woli wówczas gdy uzyskanie oświadczenia woli dłużnika jest niemożliwe albo znacznie utrudnione.

¹⁵ Art. 508 Kodeksu cywilnego mówi o tym, że zobowiązanie wygasa, gdy wierzyciel zwalnia dłużnika z długu, a dłużnik zwolnienie przyjmuje.

¹⁶ § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały nr V/44/4/2017 mówi o tym, że do udzielania ulg są uprawnieni Marszałek Województwa Śląskiego lub dyrektorzy jednostek budżetowych Województwa Śląskiego – w zakresie należności przysługujących Województwu Śląskiemu lub jednostce organizacyjnej Województwa Śląskiego do wysokości 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia dla roku poprzedzającego umorzenie, rozłożenie na raty, odroczenie terminów płatności w stosunku do danego dłużnika rocznie

¹⁷ § 2 pkt 4 uchwały nr V/44/4/2017 mówi o tym, że należnością są wszystkie należności pieniężne od jednego dłużnika, mające charakter cywilnoprawny, obejmujące należność główną i/lub należności uboczne, tj. odsetki ustawowe i koszty dochodzenia należności głównej, włącznie z kwotą rekompensaty za koszty odzyskiwania należności o której mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych

budżetowych mogą samodzielnie udzielać ulg w spłacie należności pieniężnych do wysokości 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia dla roku poprzedzającego udzielenie ulgi. Podkreślenia wymaga fakt, że przyrównanie wyłącznie kwoty należności głównej do limitu 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia może powodować ryzyko przekroczenia przez dyrektora jednostki budżetowej uprawnień wynikających z zapisów *uchwały nr V/44/4/2017* przy udzielaniu ulg w spłacie należności.

Przyczyna:

Brak właściwego nadzoru nad organizacją i przebiegiem procesu udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych przez *ZDW*.

Skutki:

- 1) stwierdzona nieprawidłowość polegająca na umorzeniu należności cywilnoprawnej pomimo braku przesłanek do zastosowania art. 56 ust. 1 pkt 3 *uofp* może nosić znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.)¹⁸,
- 2) przeprowadzenie postępowania dotyczącego umorzenia z urzędu należności pieniężnej o charakterze cywilnoprawnym, wynikającej z noty księgowej nr NK/003/2014 z dnia 22.04.2014 r. niezgodnie z *uchwałą nr V/44/4/2017*,
- 3) fakt poinformowania dłużnika przez Dyrektora *ZDW* o umorzeniu mu należności cywilnoprawnej (pismo z dnia 17.06.2020 r.), a następnie po blisko dziewięciu miesiącach, ponowne poinformowanie przez Dyrektora *ZDW* o wycofaniu "oferty cofnięcia długu" (pismo z dnia 16.03.2021 r.), skutkuje niepewnością co do trwałości rozstrzygnięć podjętych przez samorząd i wynikającej z tego tytułu sytuacji prawnej obywatela. Tego typu działanie nie przyczynia się również do tworzenia pozytywnego wizerunku administracji samorządowej i niewątpliwie prowadzi do utraty zaufania mieszkańców województwa śląskiego.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości i uchybienie:

Pan Zbigniew Tabor – Dyrektor *ZDW*, który zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki i który dokonał umorzenia należności wynikającej z noty księgowej nr NK/003/2014.

C. Ocena cząstkowa: negatywna.

3. Prawdliwość rozliczania podatku od towarów i usług (VAT).

A. Opis stanu faktycznego:

ZDW jest jednostką budżetową, która od dnia 01.01.2017 r. objęta jest skonsolidowanym rozliczeniem Województwa Śląskiego z tytułu podatku od towarów i usług. Jednostka jest zobowiązana do prowadzenia rejestrów cząstkowych VAT, składania deklaracji cząstkowych VAT do „Centrali” – Departamentu Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz zapłaty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym na wskazany rachunek bankowy. Przepisy dotyczące centralizacji rozliczeń podatku VAT w jednostkach samorządowych zostały wprowadzone ustawą z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku

¹⁸ Zgodnie z tym przepisem naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodnie z przepisami umorzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych, odroczenie jej spłaty lub rozłożenie spłaty na raty albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności.

od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (t. jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 280), dalej: *ustawa o szczególnych zasadach rozliczeń podatku VAT*.

Kontrolą objęto działania jednostki w zakresie realizowania:

- a) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 931 ze zm.), dalej: *ustawa VAT*,
- b) *ustawy o szczególnych zasadach rozliczeń podatku VAT*,
- c) rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (t. jedn. Dz. U. 2019 r. poz. 1988 ze zm.),
- d) uchwały nr 470/213/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedur sporządzania deklaracji podatkowej VAT w Województwie Śląskim, – obejmujące w szczególności sprawdzenie zakresu opodatkowania, momentu powstania obowiązku podatkowego, prawidłowości stosowanych stawek podatku i zasadności stosowania zwolnienia od podatku oraz formy udokumentowania i ewidencji tych czynności.

Ustaleń dokonano w oparciu o dokumentację obejmującą:

- deklaracje cząstkowe VAT-7,
- rejestry sprzedaży VAT,
- faktury sprzedaży i zakupu towarów i usług,
- wyciągi bankowe,
- inne dokumenty związane z przedmiotem kontroli (umowy najmu, umowa kupna sprzedaży, dokumenty wewnętrzne dotyczące sprzedaży drewna i złomu)

dotyczące następujących okresów rozliczeniowych:

2020 r.: styczeń, maj, grudzień,
2021 r.: marzec, lipiec, listopad,
2022 r.: luty, czerwiec, wrzesień.

W okresach objętych kontrolą jednostka dokonywała dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych wg następujących stawek podatku VAT:

a) 23%:

- sprzedaż drewna użytkowego,
- sprzedaż drewna opałowego (od 01.07.2020 r.),
- sprzedaż złomu stalowego,
- najem nieruchomości gruntowej,
- usługa sporządzenia kopii dokumentacji,
- sprzedaż środka trwałego (samochodu osobowego).

b) 8%:

- sprzedaż drewna opałowego (do 30.06.2020 r.).

Sprzedaż zwolniona z VAT:

- usługa najmu lokalu mieszkalnego.

Sprzedaż drewna opałowego do 30.06.2020 r. była opodatkowana wg stawki VAT 8% - drewno opałowe wymienione było w poz. 18 załącznika nr 3 do *ustawy VAT* „Wykaz towarów i usług, opodatkowanych stawką podatku w wysokości 8%”. Od 01.07.2020 r., w związku z wprowadzeniem nowej matrycy stawek VAT, sprzedaż drewna opałowego podlega opodatkowaniu wg stawki 23%, towar ten nie został wymieniony w żadnym z załączników do *ustawy VAT* zawierających wykaz towarów opodatkowanych obniżoną stawką tego podatku.

W trakcie czynności kontrolnych zweryfikowano:

- 1) prawidłowość wystawienia i zaewidencjonowania wszystkich faktur VAT ujętych w rejestrach VAT w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą – nie stwierdzono nieprawidłowości;
- 2) prawidłowość ustalenia obowiązku podatkowego, podstaw opodatkowania oraz zastosowanych stawek podatku VAT dla dostaw towarów i świadczenia usług – nie stwierdzono nieprawidłowości;
- 3) opis faktur sprzedaży wystawionych przez jednostkę w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą - stwierdzono, że zawierają one prawidłowe dane;
- 4) prawidłowość ujęcia w deklaracjach częściowych VAT-7 składanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego kwot sprzedaży oraz kwot podatku należnego wynikających z prowadzonych przez jednostkę rejestrów VAT – nie stwierdzono nieprawidłowości;
- 5) prawidłowość i terminowość sporządzania deklaracji częściowych VAT-7 oraz dokonywania wpłat podatku VAT w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą - ustalono, że jednostka terminowo składała deklaracje częściowe VAT-7, podatek VAT wpłacany był terminowo i w prawidłowej wysokości;
- 6) stosowanie metody podzielonej płatności przy płatnościach dokonywanych dla faktur zakupu towarów i usług w wybranych do kontroli okresach – ustalono, że jednostka stosowała metodę podzielonej płatności przy wszystkich wybranych do kontroli transakcjach zakupu towarów i usług;
- 7) stosowanie oznaczeń dla dostaw oraz dla dowodów sprzedaży i nabycia, o których mowa w ww. rozporządzeniu w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług - stwierdzono, że jednostka prawidłowo stosowała oznaczenie GTU_05 dla faktur na dostawy odpadów (żłomu).

Prowadzone w jednostce rejestry sprzedaży VAT spełniają wymogi art. 109 ust. 3 *ustawy VAT* oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług. Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie jednostka nie dokonywała dostaw towarów oraz świadczenia usług, o których mowa w załączniku nr 15 do *ustawy VAT*, dla których istnieje obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności i wystawiania faktur, o których mowa w art. 106e ust. 1 pkt 18a *ustawy VAT*.

(dowód: akta kontroli nr 28-29)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybień (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

4. Weryfikacja spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: *RODO*).

A. Opis stanu faktycznego:

Weryfikację spełnienia wymogów *RODO* przeprowadzono w kontekście informacji wpisanych przez Dyrektora ZDW w *Kwestionariuszu oceny* wypełnianym w związku z przeprowadzonym przez ówczesny Departament Audytu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zadaniem audytowym pn.: „*Diagnoza stopnia wypełnienia wymogów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa informacji w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych*” – II etap.

Szczegółowej weryfikacji poddano spełnianie wymogów *RODO* wynikających z następujących przepisów:

- art. 7 ust. 1 - w zakresie warunków wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych,

- art. 24 ust. 1 - dot. wdrożenia przez jednostkę odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych aby przetwarzanie danych osobowych odbywało się zgodnie z *RODO*,
- art. 28 ust. 3 - określającego sposób i warunki przetwarzania danych osobowych przez podmiot przetwarzający,
- art. 29 - dot. przetwarzania danych osobowych z upoważnienia administratora,
- art. 30 ust. 1 - dot. prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych osobowych i zakresu zawartych w nim informacji,
- art. 32 ust. 2 - dot. analizy ryzyka przetwarzania danych osobowych,
- art. 33 ust. 1 - dot. zgłaszania naruszenia danych osobowych,
- art. 33 ust. 5 - dot. dokumentowania wszelkich naruszeń ochrony danych osobowych,
- art. 37 - dot. inspektora ochrony danych (dalej: *IOD*), w szczególności w zakresie publikacji danych kontaktowych *IOD*,
- art. 38 ust. 3 - dot. podległości służbowej *IOD*,
- art. 38 ust. 6 – dot. wykonywania przez *IOD* innych zadań i obowiązków.

Zespół kontrolujący nie wniósł uwag w zakresie spełnienia przez *ZDW* wymogów wynikających z przepisów: art. 7 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 28 ust. 3, art. 29, art. 30 ust. 1, art. 32 ust. 2, art. 33 ust. 1 i ust. 5, art. 38 ust. 3 *RODO*.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych obejmujących weryfikację przeprowadzenia przez Administratora Danych Osobowych *ZDW* działań wymaganych na podstawie art. 37 ust. 7 *RODO*, polegających na publikacji danych kontaktowych *IOD* i zawiadomieniu o nich organu nadzorczego, potwierdzono ich przeprowadzenie. Dokonując weryfikacji zgodności zakresu danych kontaktowych *IOD* publikowanych na stronie internetowej *ZDW* z wymaganiami określonymi w art. 11 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) doprecyzowującymi przepis art. 37 ust. 7 *RODO*, stwierdzono nieprawidłowość w zakresie ograniczenia zakresu publikacji powyższych danych do adresu poczty elektronicznej (iod@zdw.katowice.pl) oraz numeru telefonu (32 78 19 218). Przedmiotowa strona internetowa nie zawiera informacji o imieniu i nazwisku *IOD*.

W odpowiedzi na pisemne zapytanie Zespołu kontrolującego z dnia 15.02.2023 r. dotyczące przyczyn powyższej nieprawidłowości Dyrektor *ZDW* w piśmie z dnia 20.02.2023 r. przekazał wyjaśnienie o treści:

„W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych imię i nazwisko IOD zostało opublikowane na stronie internetowej BIP ZDW”.

Zespół kontrolujący potwierdził wskazane w powyższych wyjaśnieniach Dyrektora uzupełnienie strony internetowej *ZDW* o imię i nazwisko *IOD*.

Realizując czynności kontrolne związane z weryfikacją zadań i obowiązków *IOD* pod kątem zgodności działań jednostki z wymaganiami wynikającymi z art. 38 ust. 6 *RODO*, analizie poddano zakres czynności pracownika sprawującego funkcję *IOD*. W wyniku analizy treści *Zakresu czynności pracownika Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach dla Kierowniczego stanowiska urzędniczego: Inspektor Ochrony Danych* (nr dokumentu: SK.2111.140.2018.BSŁA.18) ustalono, że pracownik wykonujący funkcję *IOD* łącznie z zakresem zadań właściwym dla tej funkcji, wśród których występuje zadanie dotyczące nadzoru, tj.:

„(...) nadzoruje proces upoważniania osób do przetwarzania danych osobowych”

posiada również uprawnienie do:

„(...) podpisywania dokumentów w ramach udzielonego pełnomocnictwa”.

Z ustaleń Zespołu kontrolującego wynika, że *IOD* posługiwał się w okresie objętym kontrolą upoważnieniem do podpisu pism dotyczących udzielania upoważnień dotyczących dostępu oraz przetwarzania danych (znak: WP.1360.16-18.2018.AGIE.7715.18), które zostało udzielone w dniu 28.05.2018 r. przez Dyrektora jednostki.

W myśl stanowiska Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, znajdującego odzwierciedlenie

w uzasadnieniu decyzji ZWAD.405.31.331.2019 z dnia 22 września 2020 r., zobowiązanie IOD do nadawania upoważnień personelowi w zakresie przetwarzania danych osobowych jest niewłaściwą realizacją obowiązku określonego w art. 38 ust. 6 RODO, poprzez zaistnienie konfliktu interesów przy wykonywaniu zadań inspektora ochrony danych.

Kontrolujący, pismem z dnia 15.02.2023 r. zwrócili się do Dyrektora ZDW o udzielenie wyjaśnień dotyczących przesłanek dla ustalenia wyżej opisanego zakresu zadań dla IOD w kontekście ich zgodności z art. 38 ust. 6 RODO.

W piśmie nr IOD. 6012.1W.2023.AŁUC.2752.23 z 20.02.2023 r., stanowiącym odpowiedź na zapytanie kontrolujących, Dyrektor ZDW udzielił wyjaśnienia o treści:

„Pracownik pełniący funkcję Administratora Bezpieczeństwa Informacji (ABI) był osobą o największej wiedzy i doświadczeniu w ZDW z zakresu danych osobowych. Dlatego też Dyrektor ZDW po wejściu w życie RODO awansował ABI na IOD oraz upoważnił go w swoim imieniu do udzielania upoważnień dotyczących przetwarzania danych osobowych. W momencie wejścia w życie RODO nie była znana ZDW interpretacja mówiąca o konflikcie interesów w związku z nadawaniem przez IOD upoważnień do przetwarzania danych osobowych. Znane były interpretacje i zalecenia by IOD nie łączył stanowiska z innymi stanowiskami, które mogą rodzić konflikt interesów. Kontrola wykazała, że IOD podlega bezpośrednio pod Dyrektora jednostki i nie łączy swojego stanowiska z innym, które mogło by powodować konflikt interesów. ZDW nie było znana decyzja Prezesa UODO z 2020 roku o nr ZWAD.405.31.331.2019. Po analizie powyższej decyzji i jej uzasadnienia, Dyrektor ZDW odwołał upoważnienie o znaku WP.1360.16-18.2018.AGIE.7715.18 oraz w ciągu 30 dni zostaną uchylone wszystkie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych wydanych przez IOD. Zostaną wydane pracownikom nowe upoważnienia do przetwarzania danych osobowych”.

Pismo Dyrektora ZDW zawierające pełną treść przekazanych wyjaśnień włączono do akt kontroli.

(dowód: akta kontroli nr 30-43)

B. Ustalone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutki):

1. Brak udostępnienia na stronie internetowej ZDW imienia i nazwiska Inspektora Ochrony Danych (IOD) jednostki czym naruszono przepis art. 11 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) w zw. z art. 37 ust. 7 RODO.

Przyczyna: brak dochowania staranności w zakresie kompletności publikowanych danych.

Skutek: prezentacja na stronie internetowej ZDW niepełnego zakresu danych IOD.

W trakcie czynności kontrolnych jednostka uzupełniła treść strony internetowej w zakresie brakującej informacji będącej przedmiotem nieprawidłowości.

2. Zobowiązanie pracownika sprawującego funkcję IOD do udzielania upoważnień dotyczących dostępu oraz przetwarzania danych dla pracowników ZDW poprzez wystawienie przez Dyrektora jednostki pełnomocnictwa do tej czynności oraz wskazanie w treści zakresu czynności IOD uprawnienia do korzystania z udzielonego pełnomocnictwa.

Przyczyna: niewłaściwa interpretacja przepisu art. 38 ust. 6 RODO.

Skutek: niewłaściwa realizacja obowiązku określonego w art. 38 ust. 6 RODO przekładająca się na powstanie konfliktu interesów przy wykonywaniu zadań IOD poprzez udzielanie przez IOD, w ramach posiadanego pełnomocnictwa, upoważnień do przetwarzania danych osobowych pracownikom ZDW przy jednoczesnym sprawowaniu nadzoru nad tą czynnością w ramach obowiązkowych zadań inspektora.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości:

Pan Zbigniew Tabor – Dyrektor ZDW, który zgodnie z art. 5 ust. 2 RODO jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów RODO i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie.

C. Ocena częściowa: pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

5. Realizacja zaleceń pokontrolnych.

W trakcie kontroli sprawdzono realizację zaleceń pokontrolnych ujętych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 12.11.2019 r. nr KN-KO.1711.19.2019, KN-KO.KW-00120/19, które dotyczyły poniższych zagadnień:

1. Formułowania kryteriów oceny ofert w sposób gwarantujący wykonanie zamówienia zgodnie z ofertą – zalecenie zrealizowano.
2. Dołożenia należytej staranności w zakresie egzekwowania prawidłowej realizacji umów zawartych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego – zalecenie nie zostało zrealizowane. Szczegółowy opis zawarto w pkt II.2.1.A niniejszego dokumentu.

(dowód: akta kontroli nr 12, 14, 19-24)

B. Ustalone uchybienie (przyczyny, zakres, skutki):

Stwierdzone uchybienie szczegółowo opisano w pkt II.2.1.B niniejszego dokumentu.

C. Ocena częściowa: pozytywna mimo stwierdzonego uchybienia.

III. Uwagi.

W wyniku analizy zastrzeżeń wniesionych przez ZDW do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 28.04.2023 r. (nr AU-KN.1711.16.2022, AU-KN.KW-00024/23) zostały one oddalone w całości.

Dyrektor ZDW został poinformowany o rozpatrzeniu zastrzeżeń pismem nr AU-KN.1711.16.2022, AU-KN.KW-00032/23.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne posiada 23 strony.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Mając na względzie powyższe ustalenia zalecam:

1. W umowach o udzielenie zamówienia publicznego ustalać wymagania w stosunku do wykonawcy w zakresie adekwatnym i niezbędnym do prawidłowej realizacji zamówienia.
2. W przypadku wpisywania do umowy żądań wykonawcy zamówienia, określać warunki potwierdzenia tych żądań, w tym sankcji w przypadku braku ich spełnienia.
3. Udzielać ulg w spłacie należności cywilnoprawnych, w szczególności umorzeń należności, wyłącznie w sytuacji potwierdzenia spełnienia przesłanek wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz procedur ustalonych w treści obowiązującej w dacie udzielania ulgi uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego dotyczącej określenia

szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania ulg.

4. Udzielając ulgi w spłacie należności cywilnoprawnych w formie umorzenia, informować dłużnika o całkowitej kwocie umarzonej należności, obejmującej należność główną oraz umarzone należności uboczne.
5. Dokonać ponownej weryfikacji stanu prawnego sprawy dotyczącej umorzenia należności wynikającej z noty księgowej nr NK/003/2014 z dnia 22.04.2014 r., ze szczególnym uwzględnieniem zgodności z prawem dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego.
6. Przestrzegać przepisów art. 11 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych w zw. z art. 37 ust. 7 RODO w zakresie właściwego sposobu udostępniania danych inspektora ochrony danych.
7. Ustalić zakres zadań i obowiązków inspektora ochrony danych uwzględniający wymagania dotyczące braku występowania konfliktu interesów wynikające z art. 38 ust. 6 RODO.

Marszałek Województwa Śląskiego
Jakub Chełstowski

POUCZENIE

Zgodnie z § 29 ust. 6 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z § 30 ust. 1 ww. Regulaminu - Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Dokonano anonimizacji w zakresie danych osobowych zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 902). Osobą dokonującą wyłączenia jawności jest Ewa Zwolińska.